

# OKUMA ZAMANI



“

DÜNYADAKİ TÜM  
KÖTÜLÜKLERLE BAŞ  
ETMENİN EN İYİ YOLU  
İYİ KİTAPLAR  
OKUMAK OLDUĞUNU  
ÖĞRENDİM.

*Charles Dickens*

”

## Okuma Alışkanlığı Nasıl Kazanılır?

"Okumak" kelimesini birbirinden farklı tanımlamalarla açıklamak mümkündür.

### Bunlardan bazıları:

- Yazıya geçirilmiş bir metne bakarak bunu sessizce çözümleyip anlamak veya aynı zamanda seslere çevirmek.
- Yazılmış bir metnin iletmek istediği şeyleri öğrenmek.
- Bir konuyu öğrenmek için okulda, bir öğretmenin yanında veya yazılı şeyler üzerinde çalışmak, öğrenim görmek.

### Peki, okuma alışkanlığı kazanmak ne demek?

Okuma alışkanlığı kişinin bir gereksinim olarak algılaması sonucu okuma eylemini, yaşam boyu sürekli ve düzenli biçimde gerçekleştirmesidir. Kişilerin okumayı öğrendikten sonra bu eylemi zevkle yapmalarını sağlamak için kazanmaları gereken önemli bir beceridir.

Evet, aslında üstünde durmamız gereken nokta tam olarak bu. Çocuklarımızın okuma alışkanlığı edinmesi gerekiyor, bunu yaparken de heyecanla, zevkle okumaları ve hareket etmelerinin sağlanması lazım. İnsanın kendini geliştirmesinin yanında toplumsal gelişim açısından da okumanın önemi çok fazladır.

Öğretmenleri ve anne babaları olarak çocuklarımızın bu alışkanlığı kazanabilmesi adına çaba göstermemiz, yaşantılarında kitapların yer almasını sağlamamız gerekiyor. Öncelikle anne babaların çocuklarının gelişimini desteklemesi oldukça önemlidir. Okumanın hayatın en önemli değerleri arasında bulunduğunu bizzat çocuğun yanında kitap okuyarak göstermek durumunda olan anne ve babaların evde önemli sorumlulukları vardır. Anne ve babanın, evde bir kitaplık oluşturması ve çocuğuna oyuncağın yanı sıra kitap alması çocukta kitap sevgisi oluşturabilir.

Kitap okumanın, öğrenim sürecinin önemli bir parçası olduğu ve hayat boyu süreceği öğretmenler tarafından da özellikle vurgulanmalıdır. Okuma alışkanlığı edinmeyenlerin öğrenimlerinin yarım kalacağı anlayışı öğrencinin zihninde yer etmelidir. Çağdaş insan, özgür, eleştirel ve kendi ayakları üzerinde duran insandır. Bunun yolu da kitap okumaktan geçer. Eğitim sisteminin içinde yer alan öğrenciler okul döneminde bu beceriyi edinmemişler ise yetişkinlik döneminde edinmeleri çok daha güç olur. Bu nedenle eğitim sistemi, öğrencilere hızlı ve doğru okuma, okuduğunu anlama gibi becerileri kazandırabileceği gibi, öğrencileri araştırma yapmaya özendirerek öğretmen ve ders dışı bilgi kaynaklarına da yöneltebilir.

Okul dönemi, çocuklar için okumayı öğrenme ve okuduklarından keyif alma dönemidir. 7-8 yaş dönemindeki çocuklar, kitabı kendi başına okuyabilmesi için harfleri seslendirmeyi,

sık kullanılan kelimeleri tanımayı ve daha sonra okuduklarının ne anlama geldiğini kavramayı ve anlamını kaybetmeden daha hızlı okumayı başaracaklardır. Artık çocuklar kendilerini tanıdıklarını, diğer insanların kendilerinden farklı olduğunu, aynı duygu ve düşüncelere sahip olmadıklarını anlayabilirler ve çoğunlukla da yeniliklere açıktırlar. İlköğretim 1. sınıfında ilk okuma-yazmanın amacı, sadece okuma becerisini kazandırmak değil, çocuğun öğrenme özelliklerini dikkate alan çağdaş yöntem ve tekniklere göre iyi bir Türkçe becerisi kazandırmaktır. İlköğretim okullarında Milli Eğitim'in genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak; çocuklara okuduklarını, izlediklerini ve gördüklerini tam ve doğru olarak anlama gücü kazandırma, düşündüklerini ve tasarladıklarını söz ya da yazı ile amaca uygun bir şekilde anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırma, Türkçe'yi sevdirmeye ve özenle, güvenle kullanmaya yöneltme, çocuklara dinleme ve okuma alışkanlık ve zevkini kazandırma, kelime dağarcıklarını zenginleştirme çalışmalarına yer verilmektedir. 8-12 yaş döneminde ise, esas amaç her alanda yeni bilgiler edinmeleri, istekli ve bağımsız okuyucular olmalarıdır. Çocuklar aktif olarak okumayı, sürekli düşünmeyi ve sorgulamayı öğrenirler. Kitap okuma alışkanlığı küçük yaşlarda kazanılır. Bu nedenle çocuğa daha okuma yazmayı öğrenmeden kitabın önemini vurgulayacak uygulamalar içine girilmelidir. **Peki, bu öneriler neler olabilir?**

## ÖNERİLER

- Aile bireylerinin katıldığı kitap okuma saatlerinin düzenlenmesi
- Okunan kitaplar hakkında konuşulması ve günlük hayatın içine dahil edilmesi
- Her çocuğun bir kütüphanesinin olması sağlanmalı
- Kitapevine ve kitap okuma fuarlarına gidilmesi
- Hediye alırken kitapların tercih edilmesi
- Okunan kitaplarla ilgili defter oluşturulması ve düşüncelerin burada paylaşılması
- Kitap seçimi noktasında çocukların yönlendirilmesi
- Okudukları kitapların yazarları hakkında bilgi verilmesi
- Okudukları kitaplarla ilgili dergiler, gazeteler ve televizyon programlarının takip edilmesi
- Çocuğun kelime oyunlarına yönlendirilmesi ve bu sayede okumaya olan ilgisinin artmasının hedeflenmesi
- Evde etkili okuma zamanı yaratılması gerekmektedir.

Bu önerilerin birkaçının bile yapılması çocuğun okuma alışkanlığı kazanması yolunda önemli birer etken olacaktır. Okuma sayesinde yeni bir şeyler öğrenmenin bir sınırı olmadığı da kitaplar sayesinde kavrayabileceğimiz bir bilgidir.

**Eren AŞÇI**  
Okyanus Kolejleri  
Türkçe Bölüm Başkanı



Tarihte kitap okumanın önemiyle ilgili söylenmiş birbirinden güzel o kadar fazla söz var ki, bazıları bir kitap kadar değerli olabiliyor, insanı düşündürüyor. Bunlardan bazıları:

• Bir kitabı okumak onu kendiniz için baştan yazmak gibidir.

~ Angela Carter

• Kitapları yakmaktan daha büyük bir suç varsa o da onları okumamaktır.

~ Joseph Brodsky

• İyi bir kitap size çokça deneyim bırakır ve bittiğinde yorgun hissettirir, çünkü okurken birden fazla hayatı yaşarsınız.

~ William Styron

• Bilmediğiniz tüm şeylerden iyi bir kitap çıkabilir.

~ Sydney Smith

• Çocuğunuzun ufkunu genişletebileceğiniz birçok eylem vardır, en önemlisiyse ona kitap sevgisi aşılamaktır.

~ Jacqueline Kennedy Onassis

Evde geçirilen bu süreçte siz değerli velilerimize ve incilerimize öğrencilerimize her türlü desteği sağlamaya devam edeceğimizi bildirir herkese sağlıklı ve huzurlu günler dileriz.

**Unutmayın! Kitaplar evrenlere açılan kapılardır. Her kapının ardında farklı bir hayat ve her hayatta bir kahraman vardır. Kahramanınızı ve kendinizi keşfetmek için okumaktan vazgeçmeyin.**



Okuma Zamanı Projesi  
Kasım Ara Tatil Bültenidir.